

เปิดแผนที่นำทาง

ปฏิบัติการรับมือแผ่นดินไหว

ในโตเกียวโอลิมปิก และพาราลิมปิก

พศ.ดร.ณัฐ ธีระวัฒน์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มวิจัยระบบสารสนเทศการจัดการภัยพิบัติ

และความเสี่ยง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<http://natt.leelawat.com>

ตั้งแต่พิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน โตเกียว ปี 2020 (東京2020) ที่ผ่านมา รวมทั้งการเริ่มการแข่งขันในประเภทกีฬาต่าง ๆ ก็ได้เห็นว่าทางประเทศญี่ปุ่นมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการแข่งขันตลอดช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม - 8 สิงหาคม 2564 สำหรับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก และวันที่ 24 สิงหาคม - 5 กันยายน 2564 สำหรับการแข่งขันกีฬาพาราลิมปิก ในบทความนี้ผู้เขียนจึงอยากชวนท่านผู้อ่านมาเปิดแผนที่นำทางการจัดการภัยแผ่นดินไหวที่มีการเตรียมการไว้ในกรณีฉุกเฉินสำหรับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นได้ครับ

แผนที่นำทางปฏิบัติการสถานการณ์แผ่นดินไหวในกรุงโตเกียว

ด้วยโอกาสที่ภัยพิบัติอาจเกิดขึ้นจึงทำให้กรุงโตเกียวเป็นหนึ่งในเมืองที่จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยพิบัติ (McCurry, 2016) เมื่อมาเปิดดูแผนที่นำทางการกิจของกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวญี่ปุ่น (MLIT, n.d.a.) จะพบว่าทางประเทศญี่ปุ่นได้มีการตระเตรียมการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นจากภัยแผ่นดินไหวไว้ห้าภารกิจหลัก โดยหน่วยงานของ MLIT ได้มีการประสานงาน เตรียมการ และฝึกซ้อมล่วงหน้าก่อนการจัดการแข่งขันกีฬาในครั้งนี้

ภารกิจที่ 1 การรับรองความปลอดภัยของประชาชนผู้อยู่อาศัย และผู้มาเยือนรวมทั้งชาวต่างประเทศ

ภารกิจแรกเป็นการรับรองความปลอดภัยให้กับประชาชนทุกคน ทั้งประชาชนผู้ที่อยู่อาศัย และผู้มาเยือน โดย

มีงานหลักคือการให้ข้อมูล และคู่มือการอพยพในเหตุการณ์ภัยพิบัติ ซึ่งภารกิจจะสำเร็จได้จำเป็นต้องมีการให้ข้อมูลการเตือนภัยระดับสูงสุด (特別警報) ที่รวดเร็ว และแม่นยำ จำเป็นต้องมีการให้ข้อมูลแก่ผู้มาเยือน มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการให้ข้อมูลกับผู้คนในการเดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ เพื่ออพยพ และการรักษาความปลอดภัยของเส้นทาง และพื้นที่อพยพ เป็นต้น (MLIT, n.d.a.)

งานถัดมาคือการให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในการส่งชาวต่างประเทศกลับประเทศของตนเอง ซึ่งมีการจัดเตรียมช่องทางเดินทางเข้า-ออกประเทศ การให้ข้อมูลในภาษาต่าง ๆ และการเตรียมยานพาหนะสำหรับการอพยพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอพยพทางน้ำ เป็นต้น (MLIT, n.d.a.)

ภารกิจที่ 2 การลดความเสียหายของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก และพาราลิมปิก และฟื้นฟูสภาพโดยเร็ว

ภารกิจนี้ประกอบด้วยสามงานหลัก คือ การลดความเสียหายของสถานที่จัดการแข่งขัน และระบบคมนาคมขนส่งที่ใช้ในการเดินทางสู่สถานที่จัดการแข่งขัน ทั้งการจัดเตรียมเส้นทางฉุกเฉินที่รองรับการขนส่งเพื่อนของแผ่นดินไหวได้ การตรวจตราการวัด และควบคุมระดับน้ำของแม่น้ำอะระคาว่า (荒川) และการลดจำนวนเสาไฟฟ้าบนถนนในกรุงโตเกียว เป็นต้น (MLIT, n.d.a.)

งานที่สองคือ การร่วมมือกันในกิจกรรมการฟื้นฟู ได้แก่ การรับรอง และเพิ่มความเข้มแข็งให้กับ TEC-FORCE (緊急災害対策派遣隊) ซึ่งเป็นกองกำลังฉุกเฉินด้านเทคนิคที่จะเข้ามาช่วยเหลือรัฐบาลท้องถิ่นเมื่อเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่ (MLIT, n.d.b.) แผนโปรแกรมการฟื้นฟูภัยพิบัติของรัฐบาลท้องถิ่นต่าง ๆ และการส่งเสริมการการจัดทำแผนการกู้คืนจากซากปรักหักพังจากภัยพิบัติ เป็นต้น (MLIT, n.d.a.)

งานที่สามคือ การเตรียมการใช้งานเฮลิคอปเตอร์ในช่วงภัยพิบัติ โดยมีการเตรียมความพร้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้เฮลิคอปเตอร์ในการประเมินพื้นที่ และสถานการณ์ (MLIT, n.d.a.)

ภารกิจที่ 3 การร่วมมือกันรักษาความปลอดภัยให้กับระบบการขนส่ง

ภารกิจนี้เป็นการรับรองความปลอดภัยให้กับวิธีการคมนาคมขนส่งในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเดินทางได้ในช่วงภัยพิบัติ เช่น การเปลี่ยนรูปแบบการคมนาคมทันทีที่การคมนาคมระบบรางไม่สามารถให้บริการได้ และการรักษาความปลอดภัยของรถไฟ และเครื่องบิน เป็นต้น (MLIT, n.d.a.)

ภารกิจที่ 4 การรับรองความปลอดภัยและความมั่นคงให้กับผู้อพยพ

ภารกิจการรับรองความปลอดภัย และความมั่นคงให้กับผู้อพยพประกอบด้วยสองงานหลักคือ การดำเนินการอพยพเพื่อรับรองความปลอดภัย เช่น การรักษาความปลอดภัยให้กับสถานที่อพยพ และศูนย์ป้องกันภัยพิบัติ และมาตรการอพยพในพื้นที่สถานีรถไฟ สนามบิน และศูนย์การค้า เป็นต้น (MLIT, n.d.a.)

งานที่สองคือ การเพิ่มความสามารถให้กับพื้นที่ต่าง ๆ ในการรับผู้อพยพ เช่น มาตรการสำหรับผู้โดยสารติดค้างในสถานีรถไฟใหญ่ ๆ การเตรียมช่องทางการจัดส่งของจำเป็นสำหรับผู้อพยพ การปรับการใช้โรงแรม และเรียวกังในการอพยพ เป็นต้น (MLIT, n.d.a.)

ภารกิจที่ 5 การสื่อสารข้อมูลทั้งภายใน และระหว่างประเทศล่วงหน้า

ภารกิจด้านการสื่อสารประกอบด้วยสองงานหลักคือ การเพิ่มความเข้มแข็งให้กับกลไกการให้ข้อมูลกับผู้อพยพรวมทั้งชาวต่างประเทศ เช่น การเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลที่ยั่งยืน One-stop การสร้าง และเพิ่มความตระหนักในเรื่องแผนที่เสี่ยงภัยสึนามิ และการส่งเสริมการใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่ เป็นต้น (MLIT, n.d.a.)

ส่วนงานที่สองคือ การกระจายข้อมูลสู่ประเทศต่าง ๆ ผ่านช่องทางการจัดกิจกรรมและเว็บไซต์ (MLIT, n.d.a.)

บทสรุป

เพราะการจัดงานระดับนานาชาติที่มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก ถ้าเกิดเหตุการณ์วิกฤตต่าง ๆ และไม่มีเตรียมการที่ดี จะทำให้เกิดความเสียหายได้มากกว่าสถานการณ์ปกติ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผน และซักซ้อมแผนต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดี

อ้างอิง

McCurry, J. (2016, September 1). *Olympic task: Tokyo is already in crisis management mode for 2020 Games*. Retrieved Jul. 2021, from <https://www.theguardian.com/public-leaders-network/2016/sep/01/tokyo-2020-olympic-games-crisis-management-earthquakes>

Ministry of Land, Infrastructure, Transport and Tourism. (n.d.a.). *Preparing for the Tokyo 2020 Olympic and Paralympic Games*. Retrieved Jul. 2021, from <https://www.mlit.go.jp/river/earthquake/en/olympic/index.html>

Ministry of Land, Infrastructure, Transport and Tourism. (n.d.b.). *TEC-FORCE Technical Emergency Control FORCE*. Tokyo: MLIT

MLIT Channel. (2019, March 20). *Tokyo Inland Earthquake Operation Roadmap for Tokyo 2020 Olympic and Paralympic Games (in Japanese)* [東京オリ・パラ開催に向けた首都直下地震対策ロードマップ]. Retrieved Jul. 2021, from <https://www.youtube.com/watch?v=6TBMl8pQeh8>